

Dosarul nr. 3ra-1283/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Cucerescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ursan Gheorghe împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității deciziei, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechime în muncă, împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 iulie 2017, Ursan Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ca fiind ilegală decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. U-892/17 din 12 iunie 2017; repunerea în dreptul lezat și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i recalcula și de a-i achita pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului în Procuratura Telenești, cu recalcularea acestuia în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 09 aprilie 2009, a beneficiat de pensie pentru vechime în muncă stabilită conform principiilor prevăzute de art.73 pct. 1 din Legea cu privire la procuratură nr. 294- XVI din 25 decembrie 2008, calculându-se în proporție de 80% față de salariul funcției de procuror și a constituit 3280 de lei lunar. În urma indexărilor efectuate în anii 2012- 2017 cuantumul pensiei de la 01 aprilie 2017 constituia suma de 4232,69 de lei lunar.

Reclamantul a indicat că Casa Națională de Asigurări Sociale din motive neîntemeiate nu a efectuat recalcularea pensiei, astfel lipsindu-l de dreptul dobândit în anul 2009 de recalculare a pensiei, stabilindu-i mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 01 aprilie a fiecărui an.

A considerat reclamantul că, organele de asigurări sociale i-au încălcat grav dreptul la proprietate (pensie), dobândit anterior, pe cale legală, prin aplicarea obligatorie pentru procurorii pensionați a principiului recalculării pensiei la majorarea ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție. La 22 mai 2017 s-a adresat cu o cerere prealabilă pentru a fi restabilit în dreptul de a beneficia de principiul recalculării

pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în funcție conform prevederilor Legii nr.37 din 7 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, Legii nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură și art. XXIX din Legea nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

La 12 iunie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a expediat în adresa lui Ursan Gheorghe decizia nr. U-892/17 prin care a refuzat în admiterea cerințelor argumentând că conform documentelor din dosarul de pensionare s-a constatat că începând cu 01 aprilie 2009, Ursan Gheorghe beneficiază, conform Legii cu privire la Procuratură nr. 294- XVI din 25 decembrie 2008 de pensie pentru vechime în muncă ca procuror, calculată în proporție de 80% față de salariul funcției de procuror și a constituit 3280,00 lei, lunar. Astfel, începând cu 01 iulie 2011, procurorii, cu excepția procurorilor militari au dreptul la pensie conform Legii privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

Reclamantul a considerat că decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. U-892/17 din 12 iunie 2017, prin care s-a refuzat în admiterea cerințelor, este ilegală și pasibilă de a fi anulată cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recalcula și achita pensia conform cerințelor formulate.

A menționat reclamantul că Casa Națională de Asigurări Sociale, la examinarea solicitărilor prealabile, nu a determinat corect raportul juridic în cauză, circumstanțele importante pentru soluționarea litigiului și nu a luat în considerare că Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost abrogate alin.(3)-(10) ale art.73 din Legea nr.294 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură nu este aplicabilă în cazul din speță, deoarece contravine normelor CEDO, Constituției RM, Hotărârilor Curții Constituționale, legislației civile naționale și principiului securității juridice, instituit în jurisprudența instanțelor internaționale și naționale.

A susținut reclamantul că în conformitate cu Legea nr. 902 din 29 ianuarie 1992 cu privire la Procuratură, Legea nr.118-XV din 14 martie 2003 cu privire la procuratură (ajustată la Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului), Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, ca procuror în demisie deține dreptul la toate înlesnirile, garanțiile, recompensele și suplimentele prevăzute pentru judecător. Curtea Constituțională s-a pronunțat univoc asupra faptului că cuantumul pensiei stabilite printr-o lege anterioară nu poate fi micșorat, iar plata pensiei fixate nu poate fi suspendată prin act normativ adoptat ulterior.

Reclamantul a relatat că răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.U-892/17 din 12 iunie 2017 este ilegal și neîntemeiat, lezează un drept prevăzut de lege și solicită obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite pensia pentru vechime în muncă, rezultând din salariul mediul lunar achitat pentru funcția de procuror-șef al Procuraturii raionului Telenești.

A mai indicat reclamantul că argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că drepturile de pensionare ale procurorilor sunt reglementate de prevederile art.46/2 din Legea nr.156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, care însă nu prevede posibilitatea recalculării pensiilor procurorilor și indemnizațiilor viagere în cazul majorării generale a salariului procurorilor, nu poate

fi reținut de instanță, deoarece art. 46/2 din Legea menționată a fost introdus prin Legea nr.56 din 09 iunie 2011, iar Ursan Gheorghe beneficiază de pensie din 01 ianuarie 2011.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru), cererea de chemare în judecată înaintată de Ursan Gheorghe a fost admisă parțial: a fost recunoscută ca fiind ilegală decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. U-892/17 din 12 iunie 2017; a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Ursan Gheorghe pensia pentru vechime în muncă, rezultând din salariul mediu lunar achitat procurorului în procuratura raionului Telenești; a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a recalcula lui Ursan Gheorghe pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție, începând cu 05 aprilie 2013.

Prin decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 26 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru).

Pentru a concluziona astfel instanța de apel a reținut că instanța de fond just a concluzionat că reclamantul a dispus de dreptul de ai fi achitată și recalculată pensia pentru vechime în muncă, rezultând din salariul mediu lunar achitat procurorului în procuratura Telenești și ținând cont de majorarea salariului acestuia.

Totodată, instanța de apel a indicat că nu pot fi reținute afirmațiile Casei Naționale de Asigurări Sociale că stabilirea pensiei pentru vechime în muncă procurorilor se efectuează în baza Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998.

La 03 august 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au o importanță pentru soluționarea pricinii și a aplicat eronat normele dreptului procedural și material.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 25 aprilie 2018.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia contestată a fost expediată părților la 12 iunie 2018 (f.d. 115), însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 03 august 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru